

LANDSKABSANALYSE

Solcelleanlæg ved Jomfruens Egede gods

Foto: Bæredygtig.nu

Indholdsfortegnelse

LANDSKABSANALYSE.....	1
Indholdsfortegnelse.....	2
1 INDLEDNING	3
1.1 Faxe Kommunes landskabskarakteranalyse.....	4
1.2 Landskabets særlige karakteristika	7
1.2.1 Områdetype 1: Områder med teknisk præg.....	8
1.2.2 Områdetype 2: Mindre landskabsrum.....	9
1.2.3 Områdetype 3: Skovområder.....	10
1.2.4 Områdetype 4: Store markflader med lange landskabskig	11
1.2.5 Herregårdslandskab af særlig kvalitet	13
2 ANALYSE OG VURDERING AF DET PLANLAGTE SOLCELLEANLÆGS VISUELLE PÅVIRKNING AF KARAKTEROMRÅDE 5	17
2.1 Delområde 1 Kildeholm og Frenderupmark	17
2.2 Delområde 2 St. Havemark	19
2.3 Delområde 3 Kikkenborgmark	19
3 SAMLET KONKLUSION.....	20

1 INDLEDNING

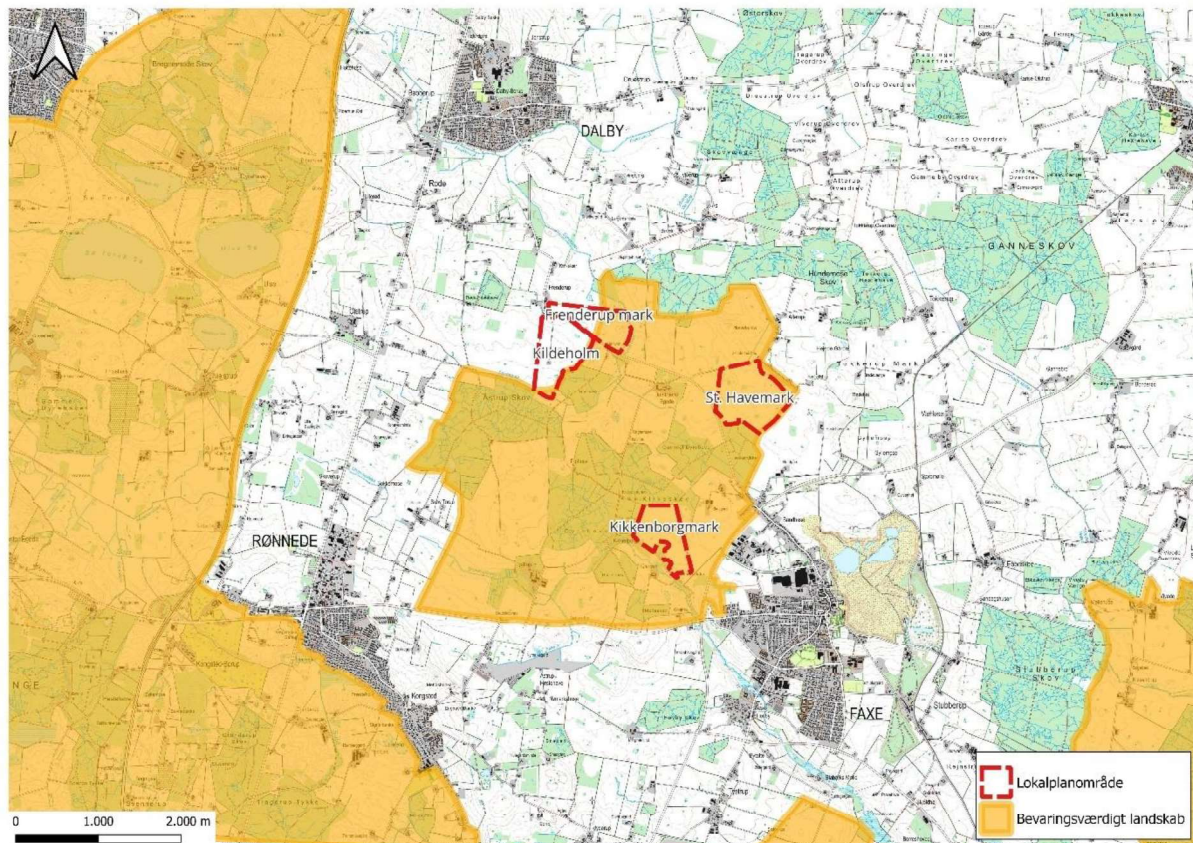
Faxe Kommune har udarbejdet forslag til lokalplan og kommuneplantillæg, hvis formål er at muliggøre et solcelleanlæg nær godset Jomfruens Egede mellem Faxe, Dalby og Rønnede.

En stor del af landskabet omkring Jomfruens Egede, og Lystrup Gods syd herfor, er udpeget som bevaringsværdigt landskab i Faxe Kommuneplan 2021-33. Udgangspunktet i kommuneplanens retningslinjer for bevaringsværdigt landskab er, at områderne skal friholdes for anden bebyggelse end den, der er nødvendig for landbrugsdriften. I 2023 trådte en ny bestemmelse i planloven i kraft. Jf. § 11b stk. 5 kan *kommunalbestyrelsen uanset retningslinjer efter § 11 a, stk. 1, nr. 16, fastsætte rammer for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber. Dette gælder dog som udgangspunkt ikke, hvis det pågældende landskab kan karakteriseres som et herregårdslandskab eller godslandskab af en særlig kvalitet.*

Formålet med dette notat, er at redegøre for om området hvori solcelleanlægget planlægges opført, kan betragtes som et landskab af særlig kvalitet eller om anlægget kan opstilles i overensstemmelse med planlovens bestemmelser.

Dette notat er opdelt i to dele, hvoraf den første beskriver landskabets bærerende elementer ud fra den gældende landskabskarakteranalyse fra 2013 /1/.

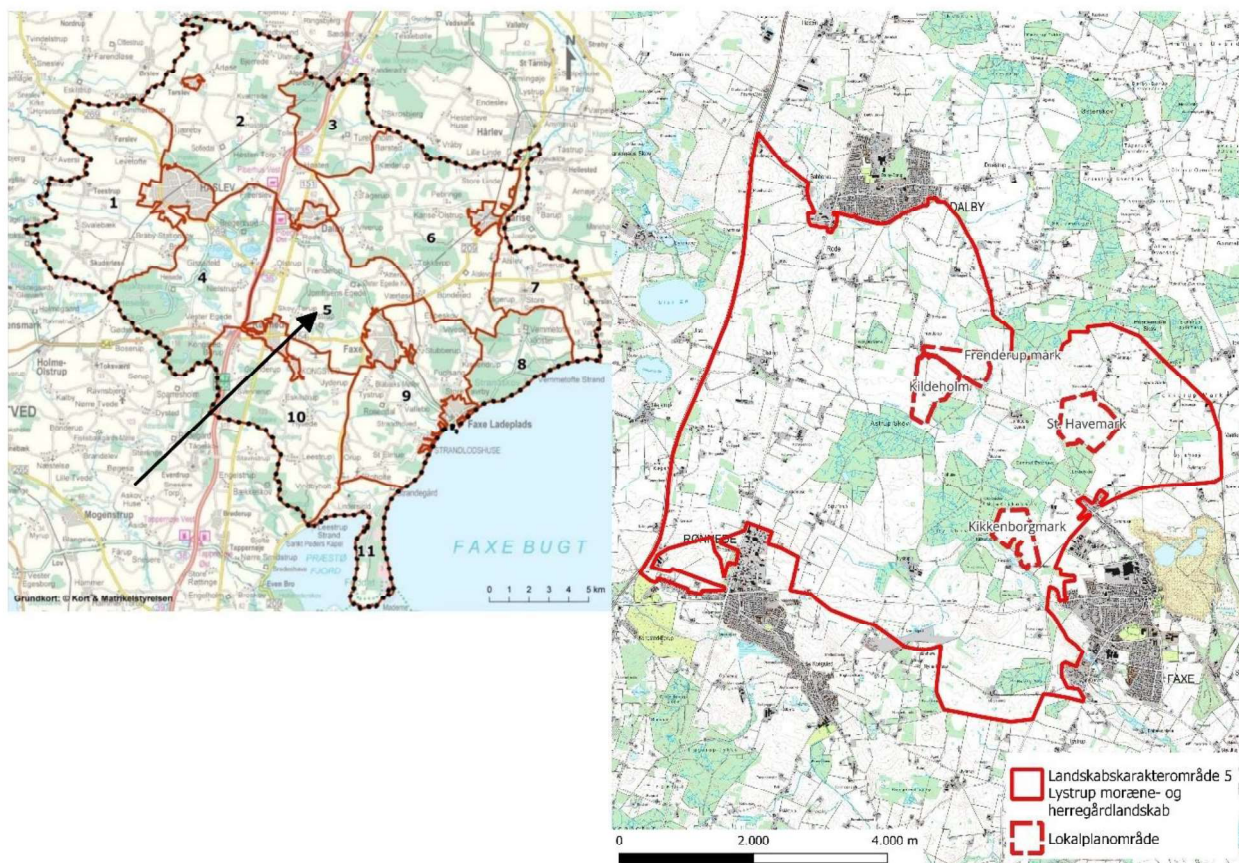
Anden del vurderer solcelleanlæggets påvirkning i landskabet ud fra bl.a. topografi og ved hjælp af visualiseringer. Ansøger har udarbejdet en landskabsbeskrivelse, hvis formål er at se på hvordan det konkrete solcelleanlæg påvirker det omkringliggende landskab. Hovedkonklusionerne er taget med i dette notat, mens landskabsbeskrivelsen i sin helhed fremgår af bilag 1.

Kort 1.1. Det bevaringsværdige landskab og de tre delområder, hvor solcelleanlægget planlægges placeret.

1.1 Faxe Kommunes landskabskarakteranalyse

Faxe Kommune har i 2013 via COWI udarbejdet en landskabskarakteranalyse af kommunen, hvori kommunen opdeles i 11 karakterområder. Solcelleanlæggets tre delområder ligger i karakterområde 5 *Lystrup moræne- og herregårdsskabelandskab*, der er beliggende midt i kommunen mellem Dalby, Rønnede og Faxe, se kort 1.1.1.

Kort 1.1.1. Faxe kommunes 11 landskabskarakterområder og udstrækningen af "Landskabskarakterområde 5 Lystrup moræne- og herregårdsskabelandskab" med de tre delområder markeret /1/.

Nøglekarakteren i karakterområde 5 er ifølge landskabskarakteranalysen: *"et bølget morænelandskab med overvejende herregårdsskabelandskab og intensivt dyrkede marker, enkelte landsbyer samt større infrastruktur med omkringliggende bebyggelse"*.

"Det bølgede og ensartede terræn er et gennemgående træk i dette karakterområde, mens arealanvendelsen er af varierende karakter. Området rummer både landsbyer, spredte landejendomme og herregårdsskabelandskaber. De to godser Jomfruens Egede og Lystrup er omgivet af store, markante herregårdsskabelandskaber, der er kendetegnet ved store skovområder med gamle, markante skovbryn, anelige markflader og sparsom bebyggelse. De to bygningskomplekser ved hhv. Jomfruens Egede og Lystrup ligger centralt placeret i de åbne marker, der giver mulighed for godt udsyn over det bølgede landbrugslandskab. Skovområderne og det bølgede terræn medvirker til, at sigtbarheden i landskabet begrænses og i stedet udfolder sig som separate landskabsrum med skovbryn og bykanter på flere sider" /1/.

Karakterområdet er inddelt i to delområder – M1 og M2, hvor M1 udgør en stor del af det østlige landskab og M2 udgør det mere teknisk prægede vestlige landskab.

Delområde M1 beskrives som et *herregårdspræget landskab med enkelte landsbyer i delområdet skal vedligeholdes. Skovområder udgør en væsentlig del af arealanvendelsen og udover landsbyerne i den nordlige del er bebyggelsen sparsom. Det historiske landskab kan vedligeholdes ved at sikre, at dele af jorden fortsat anvendes til landbrugsmæssig drift og skovdrift. Den udflydende grænse til de nordlige landsbyer kan forstærkes ved at plante vejtræer i de delområder, der allerede rummer træ af herregårdslandskabet.*

Følgende anbefalinger fremgår af landskabskarakteranalysen for landskabsområde M1:

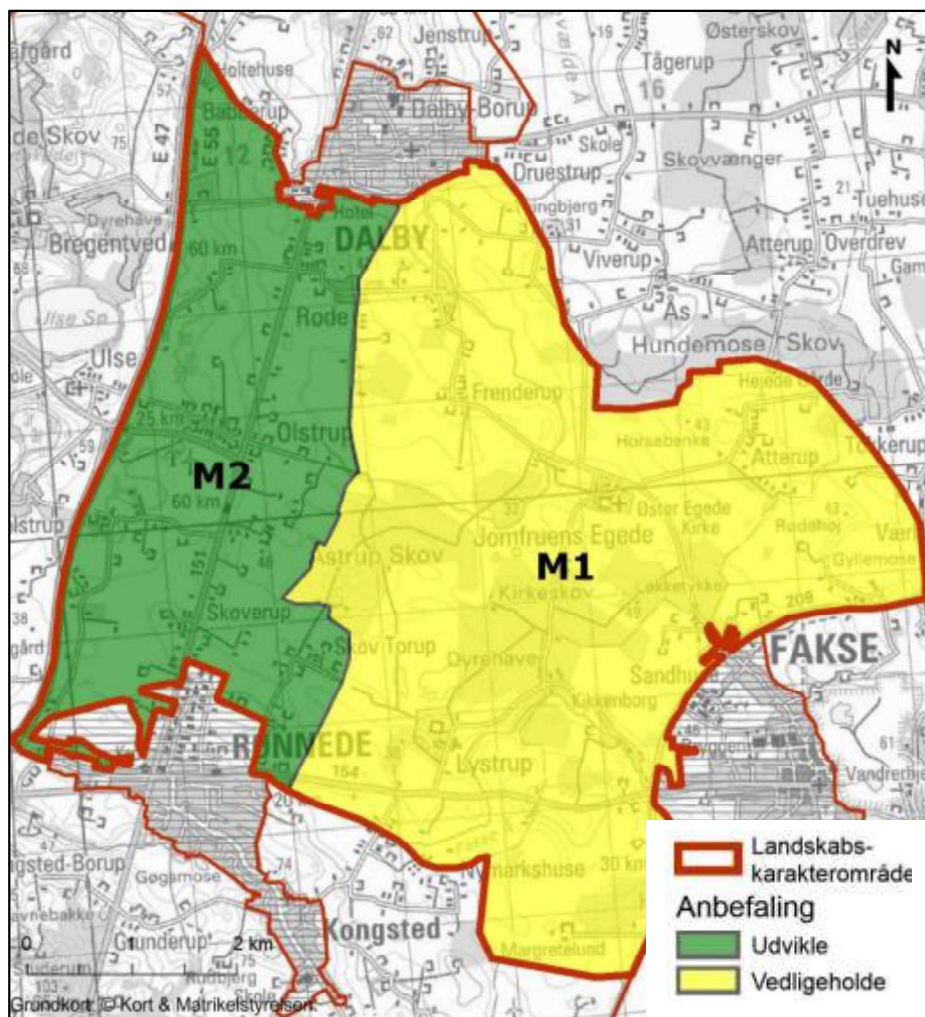
”Skov og skovrejsning: Området rummer en del skov, og det vil ikke være i strid med karakteren at plante ny skov eller at udvide de eksisterende skovområder. For at vedligeholde den eksisterende karakter er det væsentligt, at der stadig forekommer lommer med åbne arealer, der skaber små landskabsrum afgrænset af skovbryn. Samtidig skal det sikres, at der fortsat er udsigtsmuligheder over området omkring Faxe Å syd for Lystrup. De beplantede vejstrækninger (enkeltrækkede vejtræer og alléer) skal vedligeholdes og fældede træer bør erstattes af nye.

Bebyggelsesstruktur: Bebyggelsesgraden skal fortsat holdes lav og fritliggende, spredt bebyggelse skal undgås. De langstrakte landsbyer i den nordlige del af området bør ikke omgives af høj beplantning, da det åbne udsyn gør, at gårdene og husene opleves som en samlet bebyggelse trods deres langstrakte form.

Kulturhistorie: Herregårdslandskabet omkring Jomfruens Egede og Lystrup kan opleves i kraft af den enkle landskabsstruktur og vil være sårbar overfor tilføjelse af nye elementer (bebyggelse, tekniske anlæg mv.). Det kulturhistoriske landskab kan forstærkes ved at plante vejtræer i de delområder, der allerede rummer træ af herregårdslandskabet.

Tekniske anlæg: Området skal så vidt muligt friholdes for tekniske anlæg som vindmøller og store tværgående veje, der vil bryde med strukturen og det rolige middelskalalandskab” /1/.

Delområde M2 beskrives som *præget af nærheden til motorvej og landevej og visse dele af de eksisterende karaktertræk kan med fordel for de landskabelige værdier udvikles. Markflader opdelt af levende hegn og sten- og jorddiger samt små skovpartier og plantagedrift er imidlertid afgørende for at opretholde karakteren i dette område, mens området særligt i forhold til bebyggelse og tekniske anlæg kan udvikles.*

Kort 1.1.2 Afgrænsning af delområde M1 og M2.

Følgende anbefalinger fremgår for delområde M2:

Skov og skovrejsning: Skov og skovrejsning kan til dels medvirke til at skabe ro i det forstyrrede landskab. Dette gælder særligt langs motorvejen og de strækninger i den nordlige del af delområdet, der er placeret højt i landskabet. Smalle skovområder, placeret som et bånd på tværs af landevejen, kan virke som et brydende element og medvirke til at opdele den sammenflydende bebyggelse.

Bebyggelsesstruktur: Landsbyerne skal bevares i deres nuværende form og det skal så vidt muligt undgås, at der kommer huller i bebyggelsen. Eventuel planlægning eller tilladelse til fremtidig bebyggelse i delområdets langstrakte landsbyer bør snarere fokusere på at udfylde huller i bebyggelsen end at forlænge landsbyernes aflange form.

Langs landevejen (Vordingborgvej) er landsbyernes grænser delvist udviskede af den jævne bebyggelse og der bør arbejdes mod, at grænsen mellem landsbybebyggelse, landområde og øvrig, spredt bebyggelse er klart defineret. Sanering og evt. fjernelse af ubrugte bygninger langs landevejen bør understøttes.

Tekniske anlæg: Landskabet er forholdsvis robust og velplacerede tekniske anlæg er ikke i strid med målsætningen om at udvikle området. Skalamæssigt bør anlæggene ikke overstige landskabets middelskala. Det betyder, at eksempelvis store vindmøller bør undgås, mens velplacerede mindre møller kan være i overensstemmelse med såvel karakter og skala.

1.2 Landskabets særlige karakteristika

For at finde frem til karakterområdets særlige karakteristika, deler denne landskabsanalyse området ned i mindre områder, med typiske landskabstræk, hvorved der fås et samlet overblik over karakterområdets bærende delelementer.

Sidst i kapitel 1.2 præsenteres analysens resultater og en udpegning af den del af det bevaringsværdige landskab, som anses for at have en særlig kvalitet. Der er særligt redegjort for de vigtigste elementer i den del af karakterområdet, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab og i landskabskarakteranalysen som herregårdslandskab.

Ud fra den gældende landskabskarakteranalyse og kendskab til området, kan der identificeres fire områdetyper:

- **Områdetype 1:** Områder med teknisk præg
- **Områdetype 2:** Mindre landskabsrum
- **Områdetype 3:** Store markflader
- **Områdetype 4:** Skovområder

De fire forskellige områdetyper er beskrevet nærmere i de følgende afsnit.

1.2.1 Områdetype 1: Områder med teknisk præg

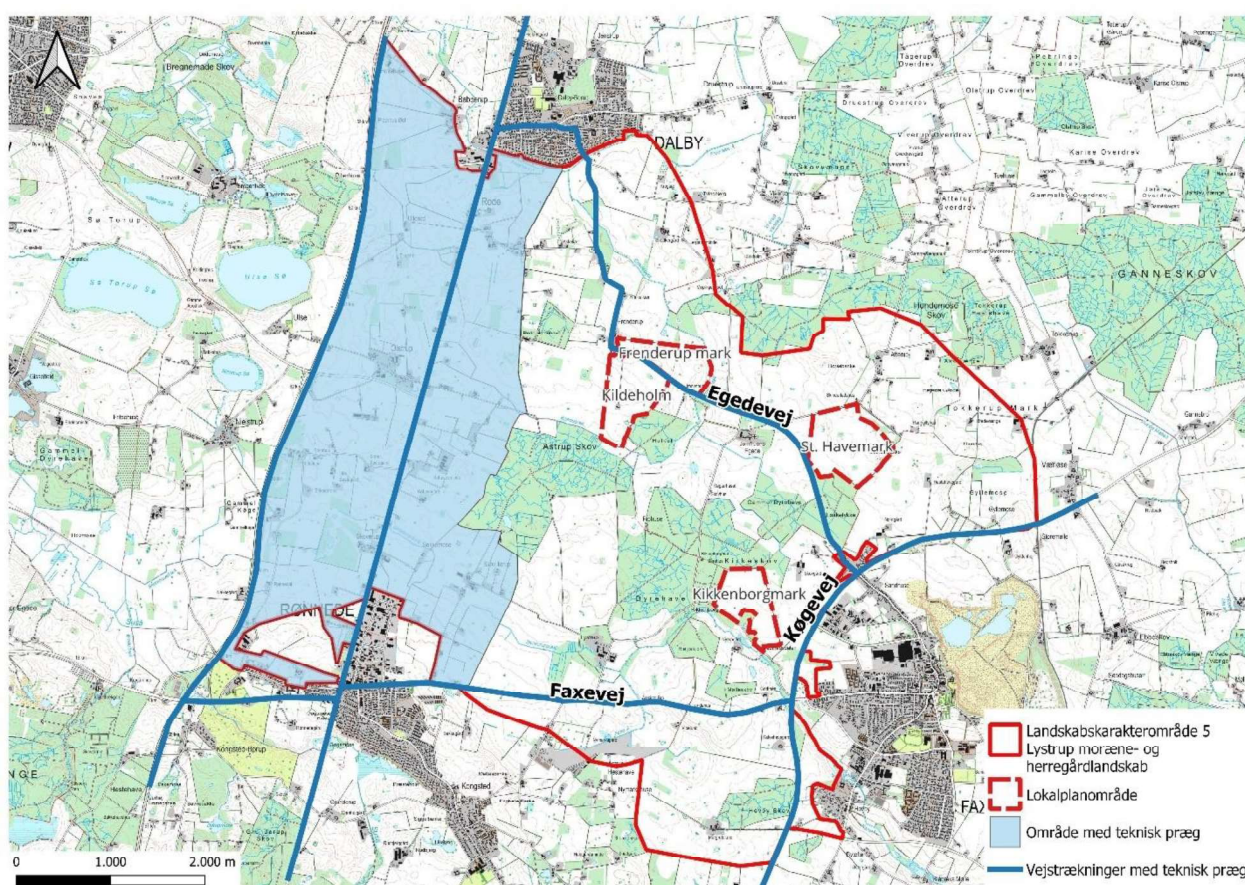
En større del af den vestlige del af karakterområde 5 rummer en stor grad af teknisk præg, markeret med blå baggrundsfarve på nedenstående kort. Denne afgrænsning følger i store træk den nuværende udstrækning af delområde M2 fra landskabskarakteranalysen. Dog er det tekniske præg også gældende langs de større veje igennem karakterområdet, særligt langs Køgevej ind mod Faxe og langs de gennemgående veje mellem Dalby og Faxe, samt Rønnede og Faxe. Område med teknisk præg er udpeget på figur 1.2.1.1.

I det teknisk prægede område opleves Dalby mod nord og Rønnede mod syd som markante byområder, idet de ligger højt i landskabet, og derfor er synlige på lang afstand. I denne del af karakterområdet er der også enkeltstående elementer fra herregårdslandskabet, herunder alléer og store bygningsløse markflader. Disse elementer ligger dog isolerede op ad bygrænsen eller den højtbeliggende motorvej.

For samme område er det karakteristisk, at markerne er små, og at remisser, små skovbevoksninger og læhegn lukker landskabet.

Områdetype 1 er afvekslende og varieret med områder med enkeltelementer fra herregårdslandskabet, og områder med mindre skala og beboelser, samt områder med tydeligt teknisk præg pga. nærheden til trafikerede vejstrækninger.

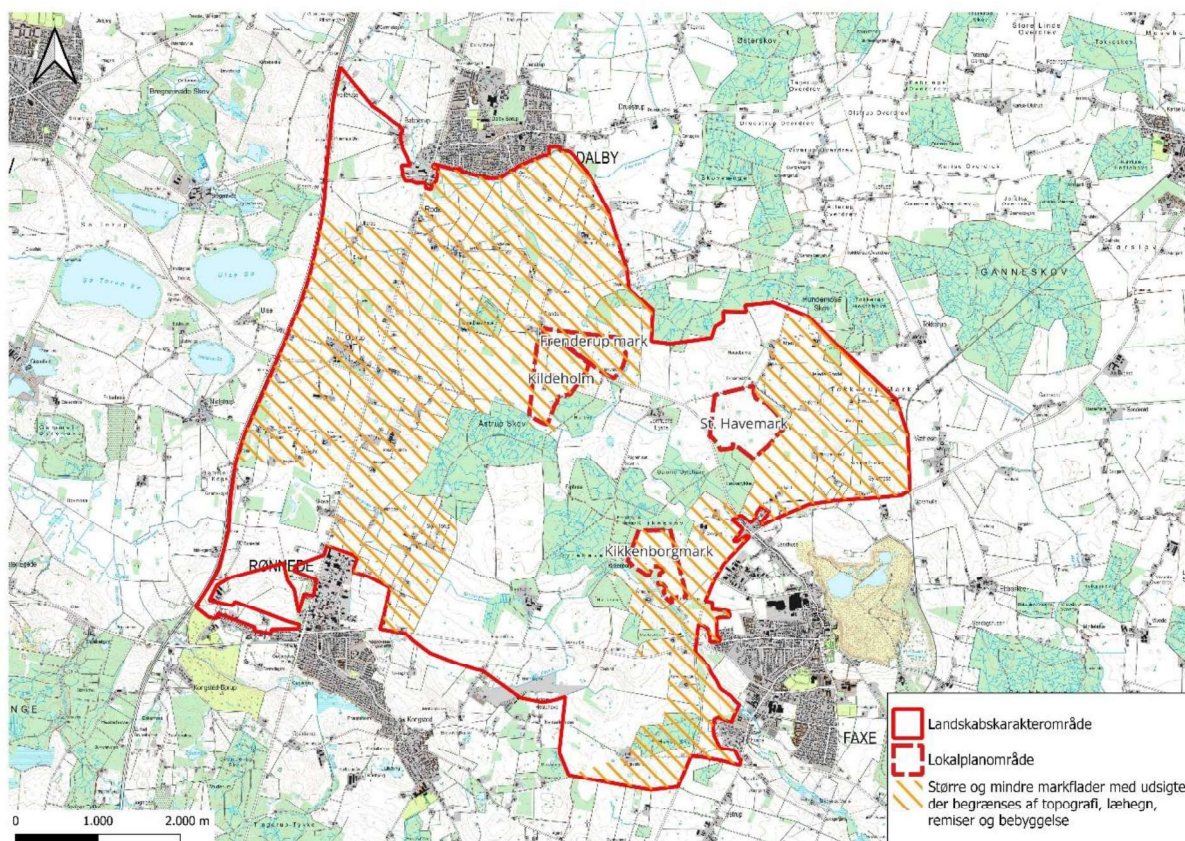
Solcelleanlægget ligger i ikke i nærheden af områdetype 1. Dog går Egedevej, der er en forholdsvis stærkt trafikeret vej forbi solcelleanlægget. Egedevej udgør på den måde en delvis barriere mellem de to landskaber nord og syd for vejen.

Kort 1.2.1.1 viser områdetype 1, hvori det tekniske anlæg, såsom motorvej, landeveje og bygrænser er tydelige i landskabet.

1.2.2 Områdetype 2: Mindre landskabsrum

Særligt i den nordvestlige del af karakterområdet langs Vordingborgvej nord for Rønnede og i området syd for Dalby er landskabet præget af mindre separate landskabsrum med forskellige størrelser marker, der er mere eller mindre tydeligt afgrænset af markens topografi, levende hegn, remiser og bebyggelse, betegnet som områdetype 2. Landskabet her opleves som sammensat, opdelt, delvist lukket, og med et begrænset landskabskig. Enkelte af de lidt større herregårdsmarker, særligt i karakterområdets østlige del, opleves, på trods af deres størrelse, som værende mindre og opdelte, idet særligt remiser placeret i markfladen begrænser udsynet. Landskabskarakteranalysen beskriver ligeledes, at den vestlige del af landskabet er præget af plantager med juletræer og pyntegrønt, som også er med til at præge landskabsoplevelsen her.

Kort 1.2.2.1. Kortet viser de områder, der er karakteriseret af små landskabsrum, hvor landskabet primært består af marker af varierende størrelse, med udsigter, der begrænses af topografi, læhegn, remiser og bebyggelser, samlet kaldet områdetype 2.

Områdetype 2 især gør sig især gældende i den vestlige del af karakterområdet. Indenfor det bevaringsværdige landskab, er der dog også områder, hvor samme landskabsstruktur gør sig gældende. Det er særligt i området omkring Faxe By, hvor markerne er mindre end i den centrale del ved godserne og hvor gårdene ligger på de enkelte marker. Læhegn viser en anden markstruktur end det der er karakteristisk for herregårdslandskabet.

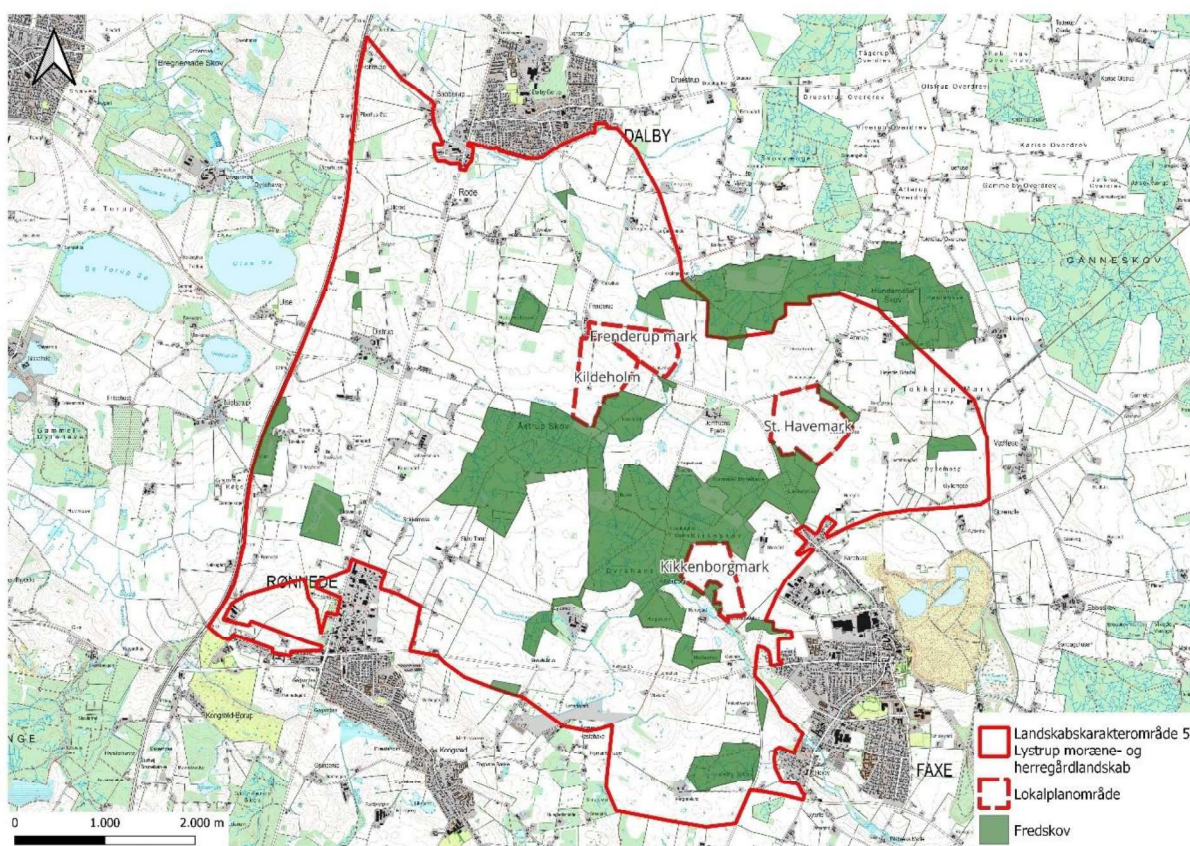
Områdetype 2 udgør et typisk dansk landskab med markflader af varierende størrelse, levende hegn, remiser, plantager og spredt bebyggelse.

1.2.3 Områdetype 3: Skovområder

Karakterområdet rummer store områder med små og mellemstore skove. Skovområderne er hovedsageligt placeret i områdets midte omkring godserne Lystrup og Jomfruens Egede. Skovene i dette område kan ses tilbage på gamle målebordsblade, hvor skovene omkring godserne og nordpå udgjorde de eneste skove i området, som ellers var præget af marklodder. Skovene ligger fordelt på arealerne omkring godserne.

Skovene i og omkring karakterområdet er gamle skove med skovbryn af gamle træer og skovdiger. Skovene ses tydeligt fra mange af de lokale veje, og de medvirker til at indramme udsynet i store dele af karakterområdet. Den sydøstlige del af solcelleanlægget ligger helt op ad et af de større skovområder, mens resten af solcelleanlægget grænser delvist op til skovområderne.

Plantagerne, omtalt i landskabskarakteranalysen, i karakterområdets vestlige del, er ikke en del af områdetype 3.

Kort 1.2.3.1. Kortet viser, hvor skovene fungerer som bærende elementer i landskabet, kaldet områdetype 3.

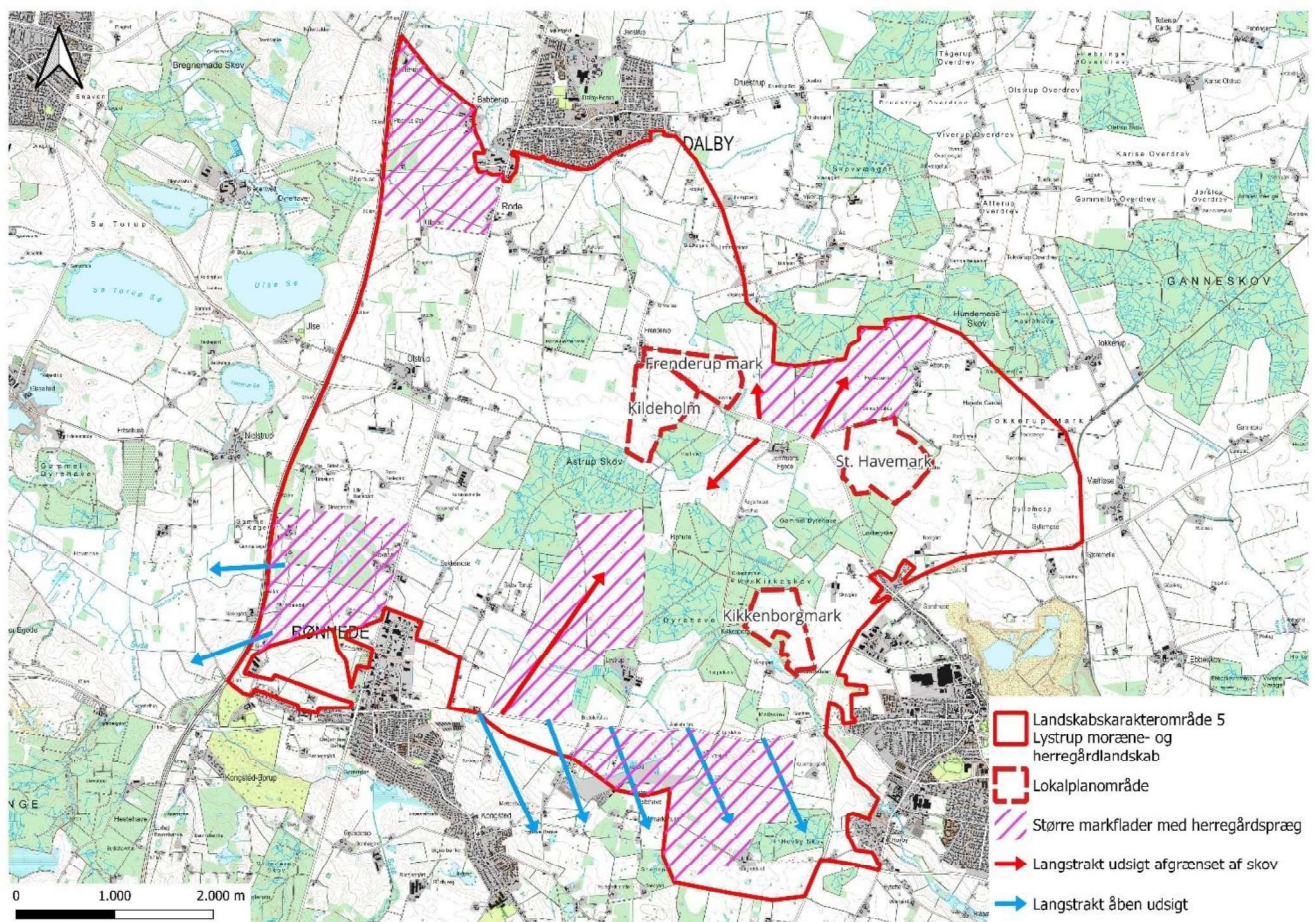
1.2.4 Områdetype 4: Store markflader med lange landskabskig

Rundt om i karakterområdet findes store marker, hvor enkeltelementer fra det typiske herregårdslandskab er til stede. Det er marklandskaber, som udover at have marker af en vis udstrækning, også har enkeltelementer af for eksempel gamle alléer eller solitærtræer på markerne eller hvor gamle skovbryn udgør en del af markens afgrænsning.

Den midterste del af karakterområde 5 er særligt præget af denne landskabstype, hvor afvekslingen mellem store marker og skovområder er dominerende. Særligt mellem de to godser Lystrup og Jomfruens Egede er der kun meget sparsom bebyggelse, typisk tæt på eller integreret i skovene, mens de to godser, særligt Jomfruens Egede, ligger centralt placeret og hævet i landskabet omgivet af marker og skovbryn.

Her opleves et landskab tydeligt præget af herregårdene med alléer samt de store marker, som er tydeligt afgrænset af gamle, markante skovbryn, der bevirker at området opleves som separate landskabsrum.

Det er særligt i dette område, at landskabet rummer værdifulde visuelle og kulturhistoriske elementer. Samtidig udgør skovene omkring godserne en stor del af oplevelsen af landskabet og den kulturhistorie, der hører godserne til.

Figur 1.2.4.1 Lange landskabskig og større markflader med herregårdspæg.

Enkelte steder i områdetype 4 er der meget lange landskabskig. Dette gør sig særligt gældende fra Faxevej, hvor der mod syd er en betydelig udsigt. Faxevej ligger højt i landskabet, og der er et meget langt udsyn, der strækker sig ud mod horisonten, ud over det lave landskab ned mod Faxe Å eller ud mod skoven Denderup Vænge (blå pile).

Andre steder er der dybe indkig over markante markflader, hvor de gamle skovbryn fungerer som afgrænsning i det fjerne (røde pile).

Også mod syd og vest er der eksempler på store markflader hvor herregårdslandskabets karaktertræk er synlige. Men hvor markerne omkring godserne ligger uspolerede i landskabet, ligger markerne mod vest i et område med tydeligt teknisk præg, hvor særligt den højtliggende motorvej gør sig gældende.

Mod syd er der derimod tale om et meget lavtliggende område, hvor den trafikerede Rønnede/Faxevej udgør en visuel barriere. Udsigten herfra mod syd er forholdsvis åben, på nær levende hegn og Hovby Skov mod syd, som indrammer landskabet mod horisonten.

1.2.5 Herregårdslandskab af særlig kvalitet

I de foregående afsnit er der identificeret fire forskellige områdetyper: områder med teknisk præg, mindre landskabsrum, skovområder samt områder med store markflader.

Særligt områdetype 3 og 4, dvs. skovområder og områder med store markflader er i sammenhæng definerende for det traditionelle herregårdslandskab.

Faxe Kommunes landskabskarakteranalyse beskriver, at herregårdslandskabet omkring Jomfruens Egede og Lystrup er kendetegnet ved en enkelt landskabsstruktur med større marker og store skovområder, og det er særligt udsigtskilerne syd for Lystrup Gods, samt de to godser, der er de vigtigste landskabselementer i området /1/. Området omkring de to godser er på den baggrund udpeget som bevaringsværdigt landskab.

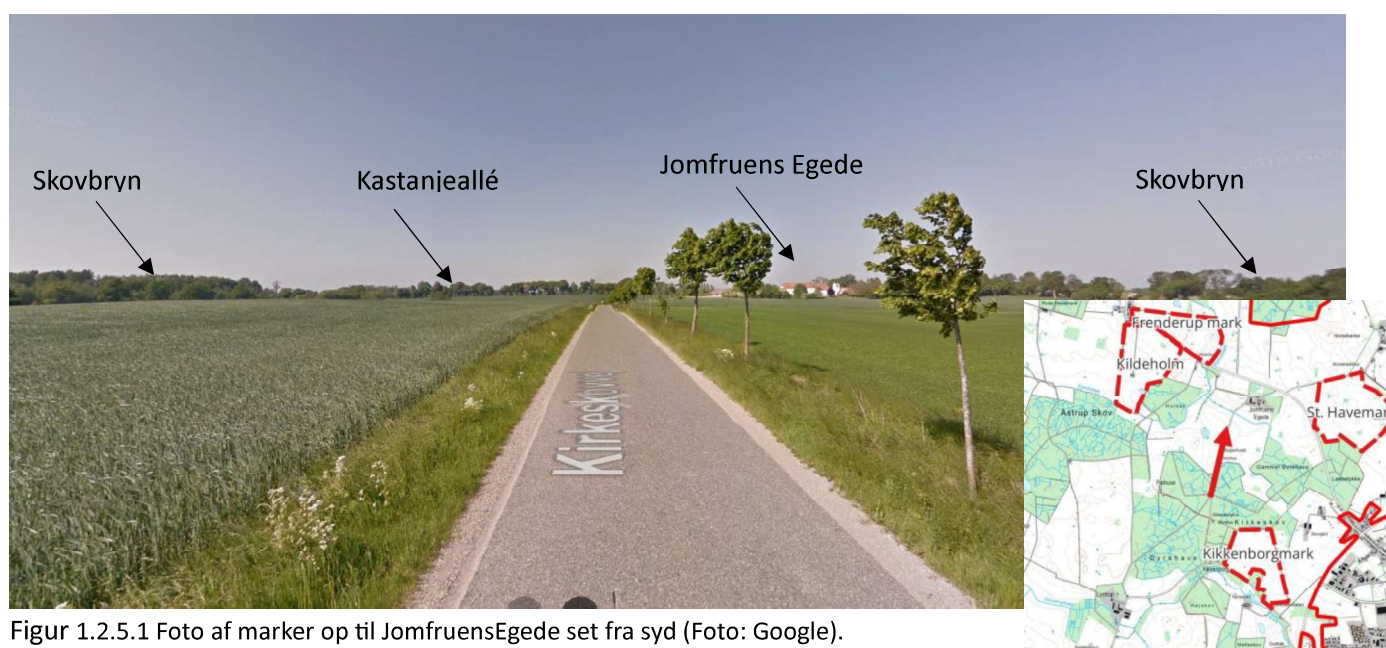
Da godserne i en historisk kontekst, har haft stor indflydelse på kultiveringen af både marker, skove, infrastruktur og landsbyer, og som er letgenkendelig, er området omkring de to godser også udpeget som værdifuldt kulturmiljø.

I området mellem godserne opleves et betydeligt herregårdspræg med træalléer samt de store herregårdsmarker, som er tydeligt afgrænset af gamle, markante skovbryn, der bevirker, at udsynet begrænses og området opleves som større separate landskabsrum. Skovbrynene fungerer som en indramning af landskabet, der skaber et let forståeligt landskab med få strukturer. Området med herregårdslandskab af særlig kvalitet er markeret med gul farve på kort 1.2.5.2 nedenfor.

Som nævnt tidligere, så vurderes det, at den landskabelige tyngde i det bevaringsværdige landskab særligt findes i området mellem de to godser.

En mindre del af området nord for Egedevej har også de særlige herregårds- og gods-karaktertræk. Her gør det relativt flade landskab det muligt at se de store gamle skovbryn i horisonten hvorfor dette landskab også har en særlig kvalitet.

På nedenstående billede er vist et konkret eksempel på det særlige samspil, der er i herregårdslandskabet mellem Jomfruens Egede og de omkringliggende marker og skove. Fotoets placering er markeret med rød pil på det indskudte kort.

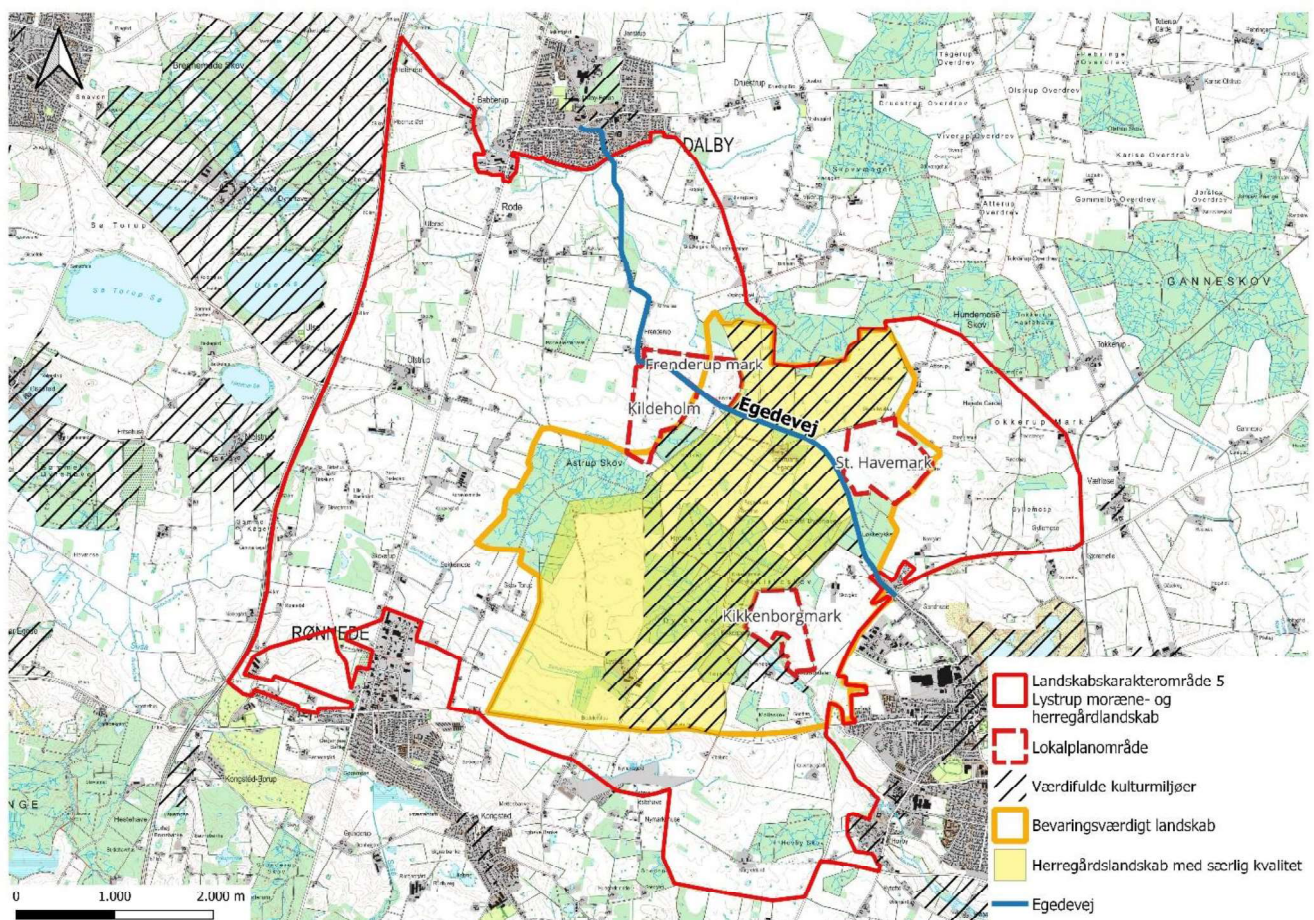

Figur 1.2.5.1 Foto af marker op til Jomfruens Egede set fra syd (Foto: Google).

Ovenstående viser, at kommende fra syd ad Kirkeskovvej opleves Jomfruens Egedes hovedbygning markant knejsende ved toppen af den langstrakte mark syd for bygningssættet, hvor skovene samtidig tydeligt afgrænser markerne mod vest, syd og øst, så det voluminøse landskabsrum er lukket på alle sider af de store marker. Også den gamle kastanjeallé umiddelbart vest for Jomfruens Egede rummer tydelige spor af den kulturhistorie, der hører godset til. Det er særligt dette område syd for Egedevej, der har høj oplevelsesværdi, idet samspillet mellem Jomfruens Egede og det omgivende landskab her er særligt udtryksfuldt med en høj visuel herlighedsværdi, se foto ovenfor.

Området mellem Jomfruens Egede og Lystrup Gods udgør et samlet oplevelsesrigt delområde, idet herregårdskarakteren her tydeligt træder igennem og giver mulighed for en anden oplevelse, end i det omgivende landskab i området /1/. Det er specifikt tilstedeværelsen af og samspillet mellem de store marker og skovområderne, samt nærheden til godserne, der udgør den særlige kvalitet i landskabet og gør at landskabet netop her kan karakteriseres som et herregårdslandskab med en særlig kvalitet.

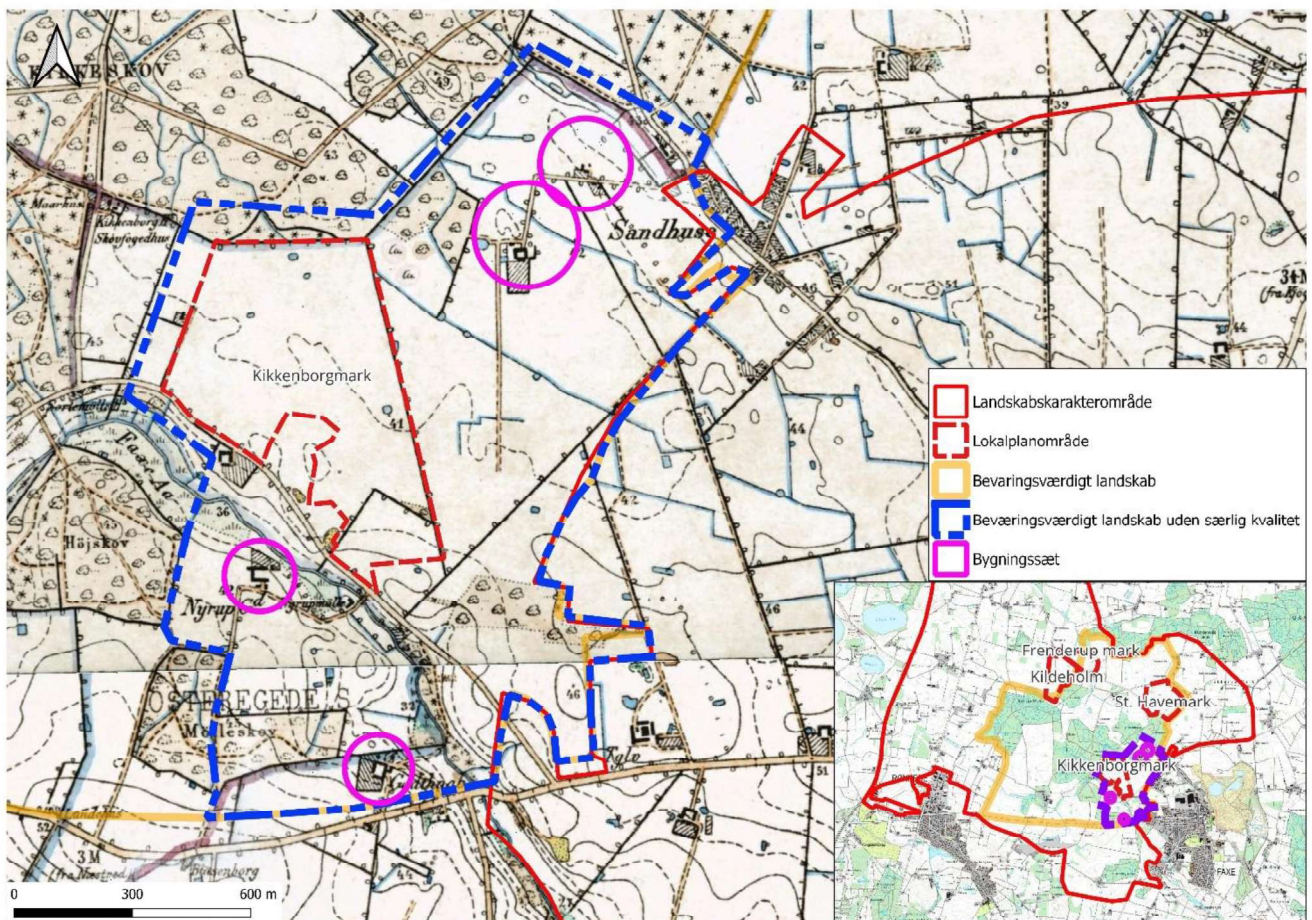
Kortet nedenfor, viser den samlede udstrækning af herregårdslandskabet med særlig kvalitet, sammenholdt med bevaringsværdigt landskab og værdifuldt kulturmiljø

Kort 1.2.5.2 Bevaringsværdigt landskab, værdifuldt kulturmiljø og herregårdslandskab af særlig kvalitet.

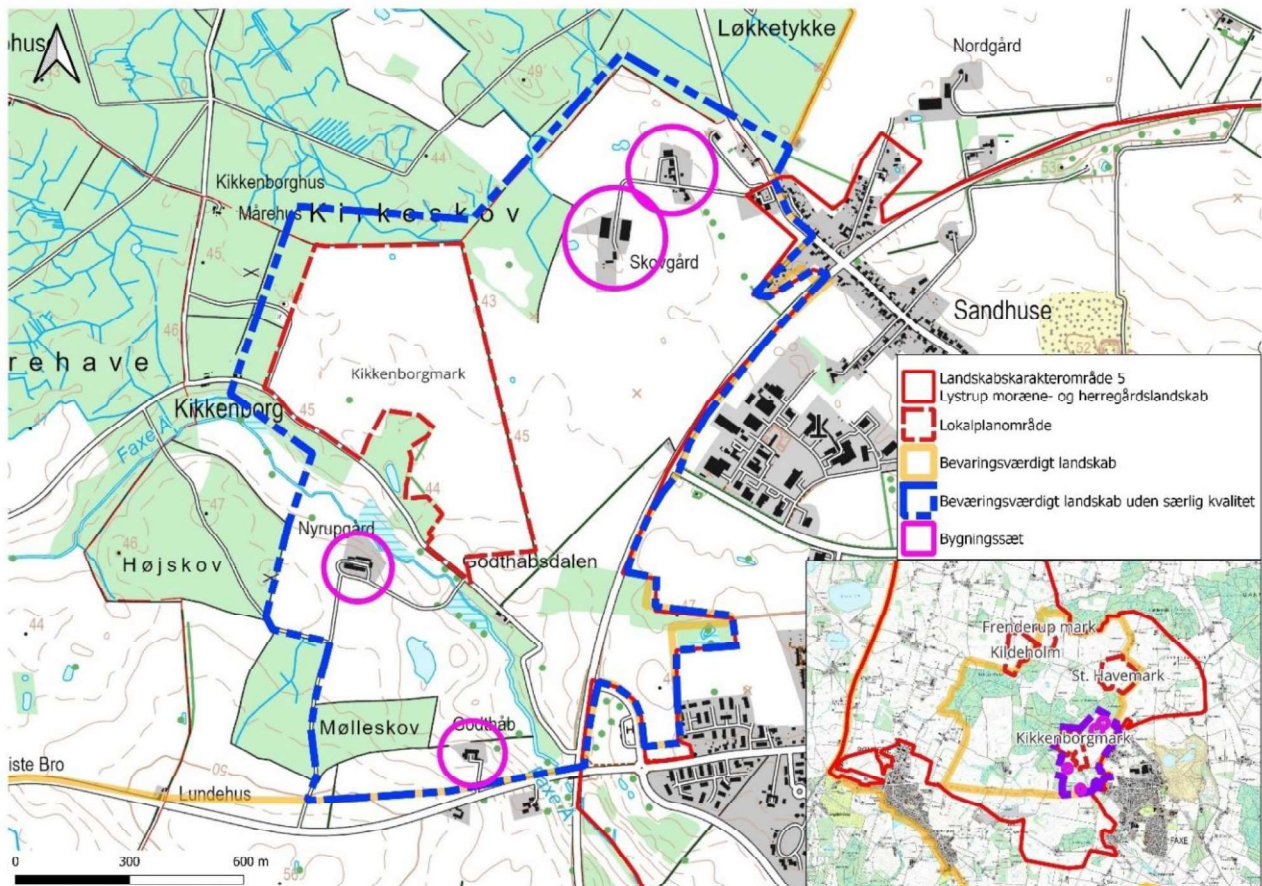
Der er områder indenfor det bevaringsværdige landskab, hvor nogle af de karakteristiske træk er til stede, men ikke er lige så udprægede. Eksempelvis er landskabet øst for Frenderup bakket, hvorved Åstrup skovene forsvinder bag højdedraget syd for Egedevej. Længere mod øst omkranses markerne af mindre remiser, bevoksninger og læbælter – det vil sige yngre beplantninger, som er en generelt træk for landbrugslandskaber, mens skovene Løkketykke og Gl. dyrehave helt mod øst omslutter Egedevej på vej mod Faxe.

Langs Køgevej og Faxevej/Rønnedevej ved Faxe, i den østlige del af det bevaringsværdige landskab, ligger et område hvor skove grænser op til marker med flere landbrugsejendomme, hvor bygningssættet ligger midt i marken. Dette område adskiller sig særligt fra herregårdslandskabet ved at indeholde bebyggelser i markfladerne. Disse er næsten helt fraværende i den resterende del af udpegningen med bevaringsværdigt landskab.

Kort 1.2.2.2 Høje målebordsblade 1842-1899 af området, der ligger ind mod Faxe By. Læhegnsstrukturen i området samt gårdenes placering i selve markfladen afviger fra de store markflader, der allerede på dette tidspunkt var karakteristisk for herregårdslandskabet bag skovene. Dette område betegnes som et bevaringsværdigt landskab uden særlig kvalitet.

Selvom et par af ejendommene historisk set kan have været en del af driften på godserne, fremstår de i dag som en del af et almindelig landbrugslandskab med spredt bebyggelse, og selvom de gamle skove danner baggrunden, er landskabet uden herregårdslandskabets særlige karaktertræk, se nedenstående kort.

Kort 1.2.5.3 Bevaringsværdigt landskab uden særlig kvalitet.

Området er desuden visuelt helt afskærmet fra godserne som ligger på den anden side af skovene. Samtidig grænser området op til Køgevej, der er stærkt trafikeret, samt op til Faxe by og industri kvarteret øst for Køgevej.

2 ANALYSE OG VURDERING AF DET PLANLAGTE SOLCELLEANLÆGS VISUELLE PÅVIRKNING AF KARAKTEROMRÅDE 5

I forbindelse med miljøvurderingsrapporten er der udarbejdet en landskabsbeskrivelse af landskabet omkring de tre delområder og hvordan det planlagte solcelleanlæg vil påvirke landskabet og hvilken visuel effekt solcelleanlægget vil have på de enkelte delområder. Nedenstående kapitel sammenfatter beskrivelserne og vurderingerne fra landskabsbeskrivelsen. Landskabsbeskrivelsen er vedlagt som bilag 1.

2.1 Delområde 1 Kildeholm og Frenderupmark

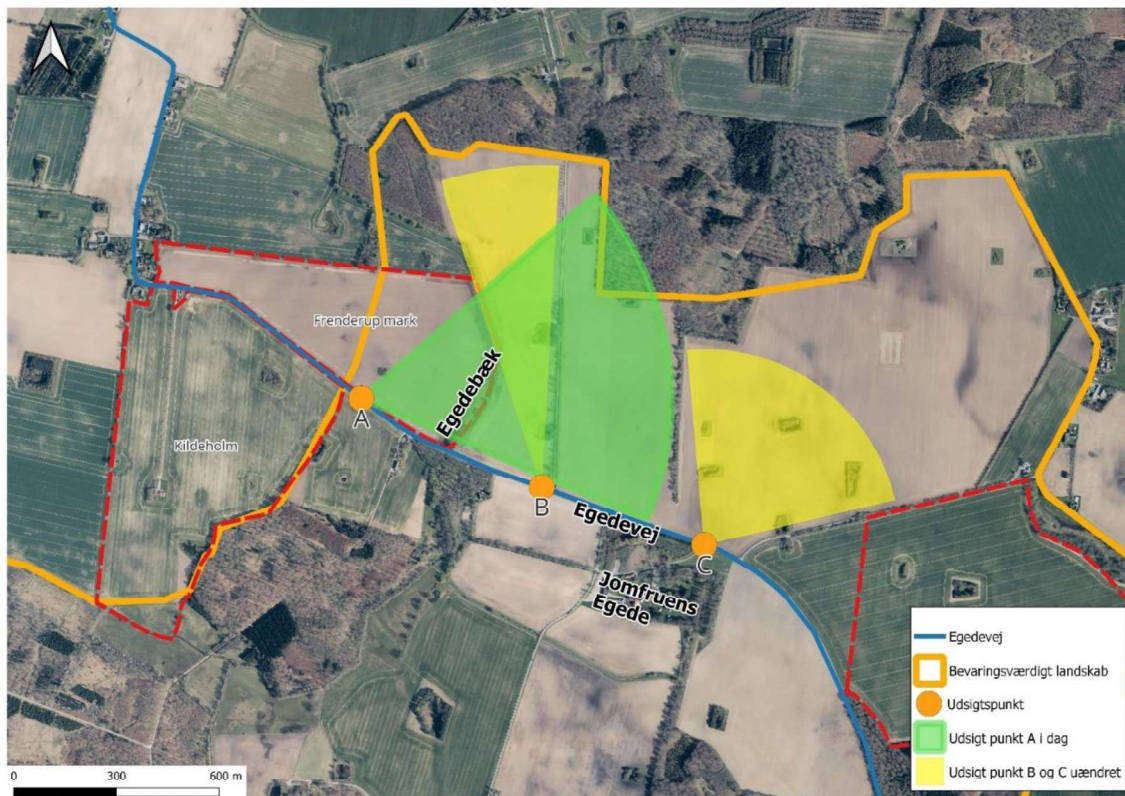
Landskabet i delområde 1 kan beskrives som ret komplekst, og området opleves som varieret med marker, små remiser, læbeplantning og skovbryn. Mod nord og øst falder landskabet jævnt ned mod Egedebækken.

Områdets topografi langs den trafikerede Egedevej lukker ned for landskabelige kig på nær mod nordøst i den østlige ende af delområdet, hvor der er kig ned over Egedebækken mod Hundemoseskov, se grøn udsigtskile fra punkt A på kort 2.1.1 nedenfor.

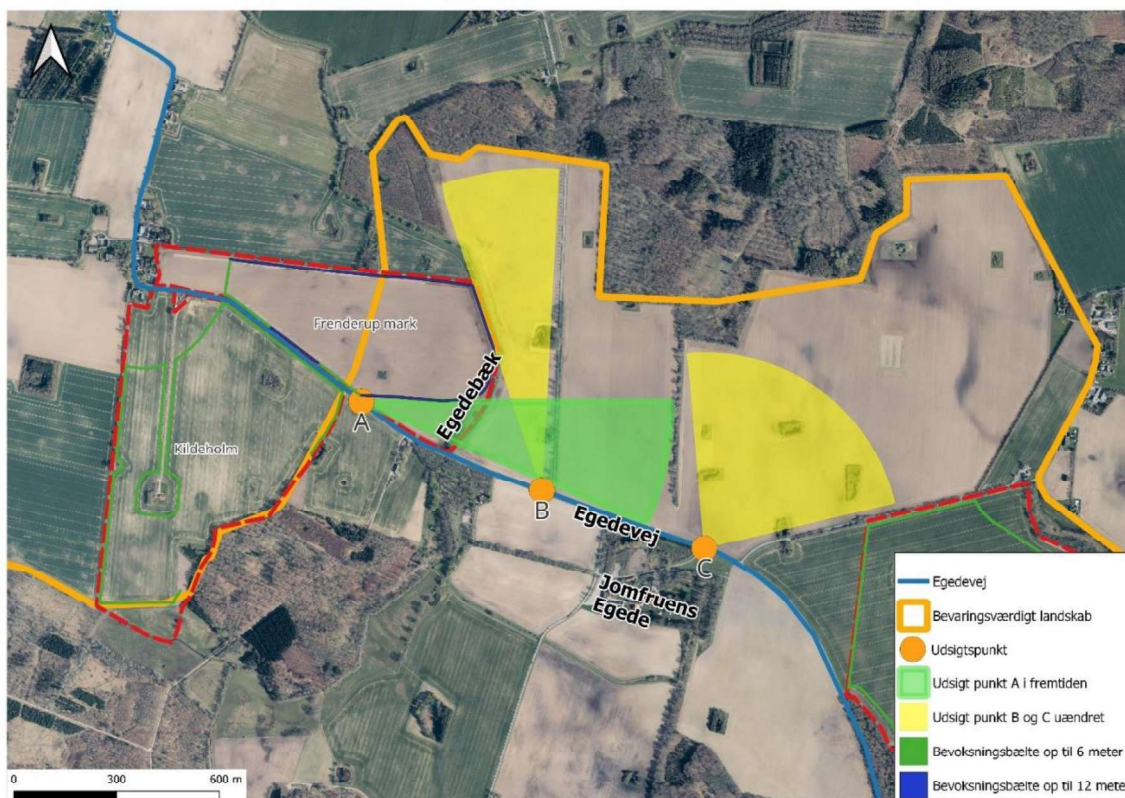
Flere steder langs Egedevej øst for delområde 1 er der mod nord (punkt B og C) forholdsvis lange kig op til skovbryn i Hundemose Skov og hen over markerne mellem Frenderupmark og Hundemose Skov, se gule udsigtskiler i figur 2.1.1 nedenfor. Dog er der også en del beplantninger og remiser i området, der afgrænser markerne og begrænser udsynene. Disse udsigter vil ikke ændre sig, da landskabet her også er vurderet til at være bevaringsværdigt af særlig kvalitet jvf kort 1.2.5.2.

Den vestlige del af delområde 1 ligger uden for udpegningen af bevaringsværdigt landskab, mens en mindre østlig del af delområde 1 ligger indenfor udpegningen af bevaringsværdige landskab. Se figur 2.1.1.

Det lange kig, der er ved punkt A i dag, vil blive delvist blokeret af solcelleanlæggets læbeplantning, men solcelleanlægget er i den østlige ende af Frenderupmark trukket mod nord og vest, så en stor del af det lange kig mod træækken langs Bødkerstræde bibeholdes, og påvirkningen af udsynet derved bliver mindst muligt, se grøn udsigtskile figur 2.1.2.

Figur 2.1.1 Udsigter langs Egedevej i dag.

Figur 2.1.2 Udsigter langs Egedevej i fremtiden.

Den nye beplantning langs solcelleanlægget vil give en anden landskabsoplevelse på de første par hundrede meter af Egedevej, når man kommer fra Frenderup mod øst. Herefter vil udsynet ned til Egedebækken og Hundemose Skov udfolde sig som i dag. Se grøn udsigtskile figur 2.1.2.

Delområde 1 har ingen umiddelbar tilknytning til Jomfruens Egede, idet afstanden fra delområdet er for stor til indsyn hverken til eller fra godset. Delområdet indeholder heller ikke de karakteristiske herregårdselementer og det vurderes således, at hverken størrelse, indhold eller placering af delområde 1 medfører, at delområdet kan betegnes som værende en del af herregårdslandskabet af særlig kvalitet.

Det vurderes samlet, at solcelleanlægget vil have moderat indvirkning på landskabet i delområde 1, idet dele af udsigten mod Hundemose Skov og området nordøst for Frenderupmark forsvinder eller forsinkes langs en del af solcelleanlægget. Dog vil den nye læbeplantning og træække syd for Egedevej tilføje nye landskabselementer og variation til området.

2.2 Delområde 2 St. Havemark

Delområde 2 er relativt åbent og forholdsvist synligt fra Egedevej. Området udgør en ret stor markflade, der afgrænses af læhegn og skov langs alle sider bortset fra den del af marken, der løber langs Egedevej, hvorfra der er direkte indkig til marken.

Rent landskabeligt, vurderes det, at delområdet har en vis værdi, idet der er tale om en større markflade, hvorpå der er et forholdsvist langt kig, der. Dog fremstår den let stigende mark stadig tydeligt afgrænset af de mange kraftige læhegn og skovbevoksninger omkring marken, samt remiser på selve marken, der bryder den store markflade. Ligeledes gør topografien at den bagerste del af marken ikke synes fra Egedevej. Der er således ikke tale om et langt uforstyrret landskabskig, men dog om en større markflade. Denne type og størrelse mark ses i dag over hele Danmark bl.a. grundet udviklingen i landbruget, hvor og læhegn og beplantninger er fjernet, og marker gennem årtier er lagt sammen.

Delområde 2 har ingen umiddelbar tilknytning til Jomfruens Egede, idet der ikke er indsyn hverken til eller fra godset grundet bevoksningen i parken omkring godset, som fuldstændigt skærmer godset mod nord og øst.

Det vurderes således, at hverken størrelsen eller placering af marken i delområde 2 medfører, at marken kan betegnes som værende en del af herregårdslandskabet af særlig kvalitet.

Det vurderes samlet, at solcelleanlægget vil have lille til moderat indvirkning på landskabet i delområde 2, idet udsynet til den store markflade delvist forsvinder, og bliver erstattet af udsynet til læbeplantningen, der således tilfører landskabet et nyt element og ikke ændrer den samlede opfattelse af landskabet med levende hegn og mindre landskabelige rum.

2.3 Delområde 3 Kikkenborgmark

Delområde 3 er meget afskærmet fra alle sider, idet der er skov og læhegn langs alle sider af området. Fra Køgevej kan området kun skimtes kortvarigt pga. afstanden, topografien og det kraftige læhegn langs området østlige side. Fra den sydlige ende af Kikkenborgvej, der er en lukket vej, begrænses udsynet til marken af terræn og beplantning. Området langs Kikkenborgvej er tæt bevokset langs hele den sydlige side ned mod Nyrupeng og Faxe å, og dels også på nordsiden af Kikkenborgvej ind mod delområdet hvor en beplantning af stedsegrønne træer står tæt på vejen. Delområdet støder op til mere traditionelle landbrugsområder, med landbrugsejendommen, hvor bygningsmassen på gården er placeret på markfladen.

Delområde 3 ligger ikke i umiddelbar nærhed af de 2 godsets bygningsmasse og rent landskabeligt, vurderes det, at delområdet ikke har stor værdi, idet området ikke har nogen umiddelbar sammenhæng med hverken godser eller omkringliggende landskab, da området generelt er meget

lukket med skove og med en del stedsegrønne beplantninger langs kanterne og derfor kun kan erkendes lejlighedsvis fra den lukkede vej Kikkenborgvej.

Det vurderes samlet, at solcelleanlægget vil have lille til moderat indvirkning på landskabet i delområde 3, idet læbeplantningen reducerer udsynet over markfladen på et par hundrede meter af Kikkenborgvej, men tilføjer et nyt element i landskabsoplevelsen, hvor største fokus er på Nyrupengen og Faxe å syd for delområdet.

3 SAMLET KONKLUSION

Karakterområde 5 består af områder med forskellige landskabselementer, som betyder at landskabet opleves varieret med både større herregårdsmarker, lange udsigter, skovområder og mange landskabsrum i forskellig størrelse afgrænset af læhegn, remiser og markante skovbryn.

Det fremgår af analysen, at den nordvestlige og vestlige del af karakterområdet hovedsageligt består af markflader med begrænset udsyn, mens den sydlige del rummer udsigter med meget lange landskabskig. Samtidig har karakterområdet flere steder et markant teknisk præg pga. gennemgående trafikerede veje/motorveje, samt nærheden til byer.

Solcelleanlægget optager med sine 121 ha et relativt stort areal, som vil få et teknisk præg sammenlignet med den nuværende drift, der består af landbrug. Den omkransende, afskærmende beplantning vil betyde, at de konkrete åbne markarealer bliver mere lukkede områder, hvilket ændrer landskabsoplevelsen af de konkrete marker, men ikke helhedsopfattelsen af herregårdslandskabet. Det vurderes, at solcelleanlægget vil tilføre landskabet en moderat grad af teknisk præg, de steder, hvor anlægget vil kunne skimtes igennem bevoksningsbælterne fra offentlig vej. I delområde 3, hvor arealet i forvejen er tydeligt afgrænset med høj bevoksning tæt på alle sider, vil den landskabelige påvirkning være lille.

Hvad angår solcelleanlæggets placering i landskabet, så bevares hovedparten af de markante indsigtslinjer og lange kig over åbne marker og til skovbrynene i området omkring Jomfruens Egede og Lystrup. Solcelleanlægget påvirker således ikke de vigtigste visuelle kvaliteter i område væsentligt, idet delområderne er placeret udenfor områder med betydelige landskabskig.

Den afskærmende beplantning omkring solcelleanlægget vil, når den er vokset til, betyde, at selve solcellepanelerne vil være sløret eller helt skjult. Samtidig vil beplantningen omkring solcellepanelerne skabe nye landskabsrum med visuel oplevelse, der ikke adskiller sig væsentligt fra det omkringliggende landskab.

Det helt særlige i det udpegede bevaringsværdige landskab er særligt knyttet til området mellem Lystrup og Jomfruens Egede godser. Området indeholder skovområder og markflader med typisk herregårdspræg. Det er specifikt tilstedeværelsen af og samspillet mellem de store marker og skovområderne, samt nærheden til godserne, der gør at landskabet netop her kan karakteriseres som et herregårdslandskab med en særlig kvalitet, eller som er særligt karakteristisk for det bevaringsværdige landskab her bestående af skovområder med gamle, markante skovbryn afløst af anseelige markflader, samt til marker med særligt lange landskabskig. Området, der er identificeret som herregårdslandskab med en særlig kvalitet, er markeret på kort 1.2.5.2 i ovenstående kapitel.

Området hvori der planlægges for solceller, vurderes derfor ikke at være en del af herregårdslandskabet af særlig kvalitet.